

Verslag AO Arbeidsmarktbeleid & Wet DBA

Aanwezig: van Kent (SP), Wiersma (VVD), Heerma (CDA), van Weyenberg (D66), van Brenk (50PLUS), de Jong (PVV), Smeulders (GroenLinks)
Datum: 27 juni 2018
Betreft: AO Arbeidsmarktbeleid en Wet DBA

Samenvatting

Op woensdag 27 juni vond het algemeen overleg Arbeidsmarktbeleid en Wet DBA plaats. Tijdens het Algemeen Overleg heeft minister Koolmees de Hoofdlijnenbrief verder toegelicht en vragen beantwoord over onder andere de verscherpte handhaving per 1 juli 2018, concrete actiepunten op korte termijn en het toetsen op formele versus materiële gronden. Mevrouw van Brenk (50PLUS) heeft een VAO aangevraagd. De commissie heeft afgesproken dat het VAO pas na het zomerreces plaatsvindt.

Inbreng Tweede Kamer - 1^e termijn

Mevrouw van Brenk (50PLUS)

Mevrouw van Brenk pleit voor een meer integrale benadering voor zelfstandige arbeid.

De heer van Kent (SP)

De SP vindt dat bedrijven als Deliveroo zich moeten gedragen als een werkgever met alle regels van dien en pleit daarom voor een strengere handhaving. Schijnzelfstandigheid is immers al jaren niet beboet. De heer van Kent vraagt de minister of alle voorbereidingen getroffen zijn zodat er ingegrepen kan worden tegen schijnzelfstandigen vanaf 1 juli. De SP is ook van mening dat de werkgevers met terugwerkende kracht de premies terug moeten betalen en de zelfstandigen in loondienst moeten nemen. Wet DBA is volgens de bonden qua regelgeving duidelijk, maar effectieve handhaving ontbreekt. De heer van Kent vraagt de minister daarom naar zijn visie op handhaving tot de wet intreed en op de tijd erna.

De heer Smeulders (GroenLinks)

GroenLinks pleit voor meer sociale zekerheid, ook onder zzp'ers. Daarnaast maakt GroenLinks zich zorgen over de handhaving van de Wet DBA, omdat er nog geen enkele boete is uitgedeeld. Ook wil Groenlinks graag weten of de Wet Arbeidsmarkt in Balans en de Wet DBA synchroom behandeld zullen worden.

De heer Wiersma (VVD)

De VVD wil graag een integrale voortgangsbrief voor het einde van het jaar n.a.v. aangekondigde brieven in de Hoofdlijnenbrief. Daarnaast wijst de VVD op de verscherping van de handhaving per 1 juli a.s. Dit kan bij diverse multinationals die compliance hoog in het vaandel hebben staan, tot problemen leiden. De VVD complimenteert de minister met

het instellen van een commissie die zich gaat buigen over de toekomst van het arbeidsrecht en arbeidsovereenkomsten.

De heer Heerma (CDA)

Ook het CDA uit haar zorgen over de handhaving als het gaat om zelfstandigen. Wat verwacht de minister van de aanscherping die per 1 juli gaat plaatsvinden?

De heer de Jong (PVV)

De PVV vindt dat de minister de problemen inzake zzp voor zich uit schuift. Wat verstaat de minister onder schijnzelfstandigheid en wat is de definitie van kwaadwillenden? Bij iedere brief over zzp lijkt het of de onrust groter wordt. De PVV hoopt dat de minister de Wet DBA zal begraven en de komende tijd gebruikt om tot oplossingen te komen. Tot die tijd kan terug worden gegaan naar de VAR.

De heer van Weyenberg (D66)

De heer van Weyenberg wil aandacht vragen voor 'contracting.' Daarnaast uit hij zijn zorgen over schijnzelfstandigheid en de wet DBA. Het regeerakkoord biedt een goede lijn in de scheiding tussen echte redzame zelfstandigen en mensen die meer bescherming verdienen. D66 begrijpt de zorgen over de minimumtarieven in relatie tot Europese regelgeving maar pleit wel om de huidige aanpak door te zetten. De heer van Weyenberg erkent dat het uitwerken van bijvoorbeeld een opdrachtveversverklaring complex is, maar ziet ook dat toetsen op materiële in plaats van formele omstandigheden kansen kan bieden. Graag wil hij weten in hoeverre er momenteel al op materiële gronden getoetst wordt.

Interruptie de heer van Kent

De heer van Kent (SP) stelt dat sinds 2016 geen enkele boete is uitgedeeld en verwacht dat er tot 2020 nauwelijks gehandhaafd gaat worden. Hoe kijkt D66 hier tegenaan?

De heer van Weyenberg (D66) is van mening dat er gezocht moet worden naar een balans. Samen met de heer Omtzigt (CDA) heeft hij eerder een motie ingediend om bij het buiten werking stellen van de Wet DBA, nog wel de 'ernstige' gevallen aan te pakken, zonder dat hierbij de echte zelfstandigen worden geraakt. Wel is D66 benieuwd hoe de nieuwe handhaving er precies uit gaat zien. Tot slot is D66 benieuwd of de 'toekomstcommissie' ook gaat kijken naar de rol van ondernemersovereenkomsten.

Beantwoording minister Koolmees - 1^e termijn

De minister voelt de urgentie in de Tweede Kamer als het gaat om zelfstandigen. Alle aanwezige Kamerleden roepen het kabinet op om beter te handhaven als het gaat om schijnzelfstandigheid. Wat betreft de minister staan er twee doelen centraal: onrust wegnemen bij echte zelfstandigen en tegelijkertijd schijnzelfstandigheid wegnemen.

De heer de Jong (PVV) stelt dat iedereen de dupe is van de Wet DBA, ook de goedwillenden. Daarom wil de PVV dat terug wordt gegaan naar de VAR, zodat de minister zich louter kan focussen op het oplossen van schijnzelfstandigheid en er vooraf duidelijkheid.

De minister antwoordt dat er bij de VAR geen manier was om te handhaven op schijnzelfstandigheid. Dit leidde tot onrust bij de echte zelfstandigen. Daarom heeft het kabinet een drietal stappen aangekondigd: arbeidsovereenkomst bij laag tarief, opt out en een opdrachtgeversverklaring.

Formeel vs. Materieel toetsen

De minister reageert op het verzoek van de heer van Wyenberg (D66) om meer materieel dan formeel te toetsen m.b.t. gezag. De minister stelt dat de rechter en de belastingdienst in praktijk zowel op materiële als op formele gronden toetsen. De minister begrijpt dat er nog veel onduidelijkheid is bij opdrachtgevers en zal het begrip 'gezag' daarom op korte termijn verduidelijk in beleidsregels.

Intensivering handhaving kwaadwillenden

Een belangrijke aanleiding om de handhaving te intensiveren vormt het onderzoek van platformwerk. Platforms doen er alles aan om arbeidsovereenkomsten te ontlopen. Daarom richt de handhaving zich per 1 juli 2018 niet alleen op ernstige gevallen. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor de Belastingdienst. De Belastingdienst publiceert op 1 juli 2018 een toezichtsplan dat invulling geeft aan het toezicht op arbeidsrelaties vanaf 1 juli. De Belastingdienst selecteert minimaal 100 opdrachtgevers om te bezoeken. In deze selectie zijn zowel de opdrachtgevers betrokken die een modelovereenkomst hebben voorgelegd die al dan niet is goedgekeurd, als de opdrachtgevers die in dit kader nog niet in beeld zijn geweest bij de Belastingdienst. De Belastingdienst gaat met de geselecteerde opdrachtgevers in gesprek over hun werkwijze met hun opdrachtnemers. Afhankelijk van hetgeen de Belastingdienst vaststelt wordt het toezichtsplan tussentijds aangepast. Daarnaast wordt de landelijke stuurgroep interventieteams (LSI) gevraagd om het detecteren en tegengaan van schijnzelfstandigheid een belangrijke plaats te geven in de komende interventies.

Mevrouw van Brenk (50PLUS) vraagt of het mogelijk is om nog voor het eind van het jaar een update te ontvangen over de bevindingen van de Belastingdienst. De minister antwoordt dat hij deze vraag zal voorleggen aan staatssecretaris Snel van Financiën.

Concrete maatregelen/actiepunten op korte termijn

Momenteel lopen er een aantal acties:

- Verduidelijken gezagscriterium zodat per 1 januari 2019 meer inzicht bestaat in de kwalificatie van de arbeidsrelatie.
- Het kabinet onderzoekt of en hoe met een webmodule in voldoende mate een optimum in randvoorwaarden kan worden gevonden.
- Het kabinet gaat in gesprek met de Europese Commissie over de verhouding van de arbeidsovereenkomst bij laag tarief met het Europees recht.
- Het kabinet laat onderzoek doen naar tarieven, tariefopbouw en kenmerken van zelfstandigen en hun opdrachten.
- Het kabinet gaat de keuzes in beeld brengen t.a.v. uitwerking van de criteria voor afbakening van verschillende maatregelen en gaat hiervoor in gesprek met veldpartijen.

Verenigen zzp (belangen)organisaties

De heer de Jong (PVV) vraagt of de minister zich wil inzetten om zzp (belangen)organisaties te laten verenigen zodat zij gezamenlijk een vuist kunnen maken als het gaat om essentiële zaken als arbeidsongeschiktheidsverzekering en pensioenopbouw. De minister antwoordt dat het in eerste instantie aan de organisaties zelf is.

Inbreng Tweede Kamer 2^e termijn

De heer de Jong (PVV)

De PVV verzoekt de minister om alsnog de verschillende zzp (belangen)organisaties uit te nodigen voor een gesprek inzake arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en pensioenen. Wil de minister een oproep doen om hen te vragen waar momenteel de knelpunten zitten?

De heer van Kent (SP)

De SP verzoekt de minister om haast te maken om criteria te formuleren op basis waarvan er onderscheid gemaakt kan worden tussen zzp'ers en werknemers. De SP ziet niets in een commissie en geeft de voorkeur aan goede handhaving.

De heer Smeulders (GroenLinks)

GroenLinks wil graag dat de minister bevestigt dat de Wet Arbeidsmarkt in Balans en de opvolger van de Wet DBA tegelijkertijd in zullen gaan.

Beantwoording minister Koolmees - 2^e termijn

De minister geeft nogmaals aan dat het aan zzp (belangen)organisaties zelf is om zich te verenigen. De minister zal geen aparte oproep doen. Daarnaast gaat de minister hard aan de slag met de Wet Arbeidsmarkt in Balans en de Wet DBA.

Toezeggingen

- Nog voor het zomerreces komt er een Hoofdlijnenbrief over 'leven lang ontwikkelen';
- Na het zomerreces wordt de Kamer geïnformeerd over de ondersteuning bij regionale arbeidsmarkt initiatieven;
- Na het zomerreces wordt de Kamer geïnformeerd over uitkomst van de gesprekken met verzekeraars inzake arbeidsongeschiktheidsverzekeringen voor zelfstandigen;
- In het najaar informeert de minister de Kamer over de gesprekken die hebben plaatsgevonden met de uitzendbranche over 'contracting.'